

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Suomen kestävä kasvun ohjelma uudistaa taloutta

Matti Vanhanen

Suomen kestävä kasvun ministerityöryhmän
puheenjohtaja, valtiovarainministeri

26.5.2021

Suomen kestävän kasvun ohjelma uudistaa

- EU:n elvytysvälineen Suomen osuus (2.1 mrd) on uudistuspaketti.
- Valtaosa kriisin aikaisesta kotimaisesta elvytyksestä on kohdistunut olemassa olevan toiminnan ylläpitoon.
- Suomen kestävän kasvun ohjelma rohkaisee investointeja teknologioihin, jotka tulevat olemaan maailmantalouden kasvun veturialoja ja luovat uutta.
- Puolet rahoituksesta edistää vihreää siirtymää ja noin neljännes digitalisaatiota.
- Ohjelman mittavat tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopanostukset (700 milj. €) vahvistavat talouden pitkän aikavälin kasvupotentiaalia
- Ohjelma luo siis investointeja ja kasvua koko Suomeen.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kestävä kasvu –

Suomen elpymissuunnitelman
rahoituksen jakautuminen

Lisäksi: Ahvenanmaan kokonaisuus +
hallinto-, valvonta- ja tarkastuskokonaisuus

KESTÄVÄKASVU

Uudistukset ja investoinnit käynnistyvät 2021

	LTAE3 esitys (määräraha ja valtuus yhteensä)	, josta vuoden 2021 määräraha vaikutus
1 Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa	48,5	31,4
2 Digitalisaation ja datatalouden avulla vahvistetaan tuottavuutta ja tuodaan palvelut kaikkien saataville	9,5	9,5
3 Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestäväen kasvun vauhdittamiseksi	134,9	30,9
4 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen	45	45
Yhteensä	237,8	116,8

Päästöjen vähentäminen sekä tutkimus- ja innovaatiot painopisteenä 2021

Vihreä siirtymä

- Keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen ehdotetaan **20 milj. euroa**.
- Rakennusten lämmitysjärjestelmien vaihtamiseen öljystä vähähiilisiin lämmitysmuotoihin **15 milj. euroa**.
- Yksityisen latausinfrastruktuurin tukemiseen taloyhtiöissä ja työpaikoilla ehdotetaan **7,5 milj. euroa**.

Digitalisaatio ja datatalous

- Rahanpesun estämiseen, yritysten digitalouteen sekä huoneistotietojärjestelmän kehittämiseen, digiratakehitystyön aloittamiseen sekä kyberturvallisuuteen **9,5 milj. euroa**.

Osaaminen ja työllisyys

- Suomen Akatemialle ehdotetaan yhteensä **45 milj. euron** lisävaltuutta tutkimusinfrastruktuureihin.
- Business Finlandin myöntämisvaltuuteen ehdotetaan **12 milj. euron** lisäystä, veturihankkeisiin **40 milj. euron** lisäystä ja **10 milj. euroa** innovatiivisten kasvuyritysten tukemiseen.
- Jatkuvan oppimisen uudistus käynnistyy **7 milj. euroa**.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

- Hoitotakuun edistämiseen, digitalisaatioon sekä palvelu- ja hoitovelan purkamiseen **45 milj. euroa**.

Rahankäytön valvonta sekä vaikuttavuuden varmistaminen on EU:n yhteinen tavoite

- EU rahoitus tuloutetaan kullekin maalle sen mukaan kuin ne saavuttavat välitavoitteita ja tavoitteita.
- Rahankäyttöä myös muutoin valvotaan tarkasti, kuten EU-lainsäädäntökin edellyttää. Suomessa tästä tulee vastaamaan valtiovarainministeriö.
- Kansallisen ja komission valvonnan lisäksi valvonta toteutuu myös jäsenmaiden kesken, kun yhdessä arvioidaan tavoitteiden ja välitavoitteiden saavuttamista maksatusten ehtona.
- Tieto on avointa, jolloin myös kansalaisilla on mahdollisuus perehtyä kunkin maan suunnitelmiin ja raportteihin

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Miten työ jatkuu ja kuinka rahankäyttöä valvotaan Suomessa ja EU:ssa?

Marketta Henriksson
EU-sihteeristön päällikkö,
valtiovarainministeriö

Miten elpymis- ja palautumistukivälineen rahojen käyttöä rajoitetaan ja valvotaan?

- Lainsäädäntö määrittää kansallisten suunnitelmien puitteet, mm.
 - 37 % vihreää ja 20 % digitalisaatiota
 - maakohtaisiin suosituksiin vastaaminen
 - uudistusten ja investointien välinen tasapaino
 - tarkat kriteerit millaisiin hankkeisiin rahaa saa käyttää
 - hankkeiden saama rahoitus perustuu niiden ennakoilta arvioituihin kustannuksiin
- Hankkeille asetetaan tavoitteita ja välitavoitteita
 - Tavoitteiden pitää olla mitattavissa
 - Peruste maksatuksille

Hallinto ja valvonta

- Suunnitelmassa on esitettävä uskottavat ratkaisut hallinto-, valvonta- ja tarkastustoiminnan toteutuksesta
- Tukien myöntämisestä sekä niihin mahdollisesti liittyvistä korjaavista toimenpiteistä ja takaisinperinnöistä vastaavat eri ministeriöt ja virastot
- Keskustason tehtävät kootaan valtiovarainministeriöön:
 - yleinen koordinaatio
 - valvonta
 - maksupyynnöt
- Tarkastus on itsenäinen toiminto

Seuraavat askeleet

- Komissiolla on 2 kuukautta aikaa arvioida suunnitelma
- Neuvoston hyväksyttävä toimeenpanopäätös pääsääntöisesti 4 viikon kuluessa komission ehdotuksesta
- Suomen suunnitelma hyväksytäneen neuvostossa loppukesällä
- Maksatuksia haetaan tavoitteiden ja välitavoitteiden saavuttamisen perusteella kahdesti vuodessa komissiolle tehtävällä maksupyynnöllä
 - Komissio antaa alustavan arvion talous- ja rahoituskomitealle
 - Jos yksi tai useampi jäsenvaltio katsoo, että tavoitteita ei ole saavutettu, ne voivat pyytää asian käsittelemistä Eurooppa-neuvostossa

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kestävän kasvun ohjelman taloudelliset vaikutukset

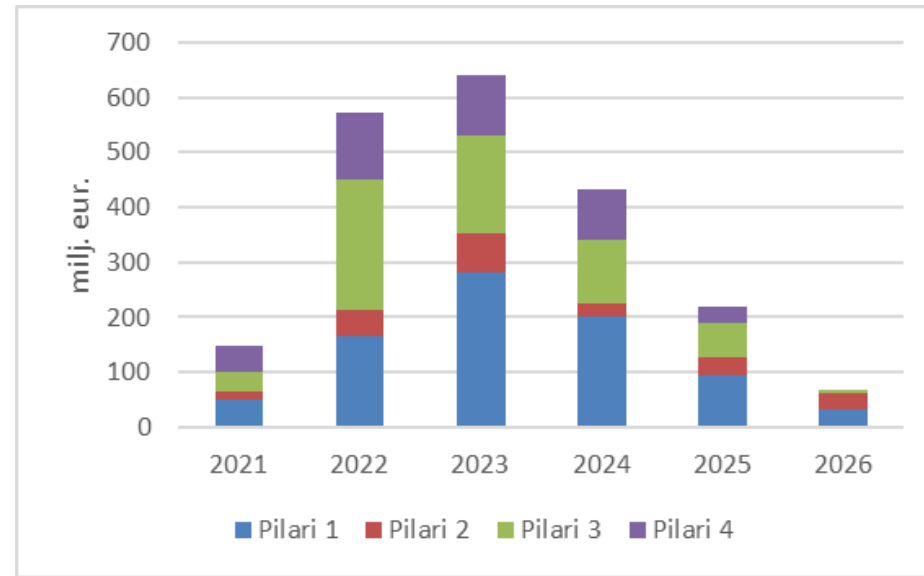
Mikko Spolander

Kansantalousosaston osastopäällikkö,
Ylijohtaja, valtiovarainministeriö

Ohjelman taloudelliset vaikutukset suotuisia, mutta epäilemättä aika maltillisia

- Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavien kotimaisten toimien suorat vaikutukset +
- Välineestä rahoitettavien muissa EU-maissa toteutettavien toimien läikkymisvaikutukset +
- Vaikutukset talouden tuotantopotentiaaliin keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä +

Kustannusjako, johon vaikutusarviot pohjautuvat

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kansalliset tutkimusinfrastruktuurit

Suomen Akatemian rahoitusinstrumentti

Erja Heikkinen

Johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Kansalliset tutkimusinftrat

- FIRI-haut Tutkimusinfrastruktuurikomitean päätöksenteossa
 - Kansallisten tutkimusinfrastruktuurien strategia 2020-2030 sisältää vihreän siirtymän ja digitalisaation elementit
- FIRI2021 – kansallisten tutkimusinfrastruktuurien rahoitushaku 1.4.-19.5.2021 kaikille tutkimusorganisaatioille
 - Hakuilmoitusta täydennettiin Suomen kestävän kasvun alustavan ohjelman perusteella kahdesti:
 - Ennen haun aukeamista: ehdollinen RRF-kytkentä – toimintasuunnitelma, arviointilomake ja –ohje muuttuivat
 - Haun avaamisen jälkeen DNSH-periaate – ei vaikutusta haun asiakirjoihin
 - Osa rahoituksesta kohdennetaan digitalisaatiota edistäviin tutkimusinfrastruktuurihankkeisiin

Kuva: CSC 2020. Supertietokone Mahti BullSequana XH2000, Atos.

Kansallisten tutkimusinfrastruktuurien toiminnan laatukiri

- Kansallisesti oltiin jo menossa digitalisoituvaan ja hiilineutraalimpaan toimintaan.
- RRF mahdollistaa kiihdytyskaistan kohti näitä tavoitteita.

Kuva: Martin Forsius. INAR RI, Mittausasema Pallaksella.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Öljylämmityksestä luopuminen

Kirsi Martinkauppi

Hallitusneuvos, ympäristöministeriö

Fossiilisen öljylämmityksen vaihto kestävämpään lämmitysmuotoon – konkreettinen ilmastotoimi

- Hallitusohjelma: Fossiilisen öljyn lämmityskäytöstä luovutaan 2030-luvun alkuun mennessä, julkinen sektori jo vuoteen 2024 mennessä. Rakennukset ja rakentaminen tuottavat 1/3 Suomen ilmastopäästöistä.
- Avustukset on otettu innokkaasti vastaan ja pientalojen omistajilla on halua lämmitysjärjestelmän muuttamiseen. Syksyllä 2020 avautuneeseen hakuun on tullut jo 14 111 hakemusta (17.5.2021).
- Öljylämmityksen vaihtamista tuetaan 70 milj. € lisärahalla, mikä mahdollistaa 15 000 rakennuksen siirtymisen pois öljylämmityksestä ja tuottaa noin 100 000 hiilidioksiditonin vuotuiset päästövähennykset taakanjakosektorilla.
- Jo tälle vuodelle varataan lisätalousarvioissa 25 milj. € pientaloille. Investoimme vastuullisesti tulevaisuuteen.
- Pientalojen omistajat hakevat avustusta Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Avustuksiin ohjataan nyt 65 milj. € lisää jo aiemmin varatun 38 milj. € jatkoksi.
- Kunnat voivat hakea avustusta Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAsta. ARA:n avustuksiin varataan 5 milj. € lisää. Myös seurakunnat ja yhdistykset voisivat hakea avustusta ARA:sta 2022 lähtien.

Avustus öljylämmityksen vaihtajalle

